

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Маровті Анастасія Леонідівна

Оцінка кредитної діяльності банку

Одеський національний економічний університет

м. Одеса 2019 рік

Випускна робота складається з трьох розділів.

У роботі розглянуто теоретичні аспекти кредитної діяльності банку, проаналізовано фінансові результати ПАТ "ПУМБ", надано рекомендації щодо покращення кредитної діяльності банку.

У першому розділі розглянуто теоретичну частину. Описано поняття "банківська діяльність", "кредитна діяльність", "кредитний ризик", "кредит", нормативно-правове забезпечення щодо регулювання діяльності банку.

У другому розділі розглянуто аналітичну частину. Описано стислу характеристику та конкурентоспроможність банку, проаналізовано та описано активи, пасиви, їх структуру та темп росту, а також фінансові результати ПАТ "ПУМБ" та їх динаміку протягом останніх трьох років.

У третьому розділі зображено конструктивно-рекомендаційну частину. Описано міжнародний досвід ринку кредитних послуг на фоні фінансової глобалізації, методи вдосконалення кредитної діяльності банку.

Ключові слова: кредитна діяльність, банківська діяльність, кредитний ризик, кредит, фінансові результати.

ANNOTATION

graduation work for obtaining an educational degree of a bachelor's degree

Marovti Anastasiia Leonidivna

Estimation of the lending activity of the bank

Odessa National Economic University

Odessa 2019

The work consists of three sections.

The work considers the theoretical aspects of the bank's lending activity, the financial results of PJSC "FUIB" are analyzed, recommendations are given on improving the bank's lending activity.

The first section deals with the theoretical part. The concept of "banking activity", "credit activity", "credit risk", "credit", normative-legal provision concerning regulation of activity of the bank is described.

The second section deals with the analytical part. The brief characteristics and competitiveness of the bank are described, assets and liabilities, their structure and growth rate, as well as financial results of PJSC "PUMB" and their dynamics over the last three years have been analyzed and described.

The third section depicts the constructive and advisory part. International experience of the market of credit services against the backdrop of financial globalization, methods for the completion of a credit card business are described.

Key words: credit activity, banking activity, credit risk, credit, financial result.

ПЛАН

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ОСНОВНІ ЗАСАДИ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ.....	7
1.1. Економічна сутність, функції та принципи кредитної діяльності банку.....	7
1.2. Інформаційно-аналітичне забезпечення кредитної діяльності банку.....	16
Висновки до першого розділу.....	30
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ПУМБ».....	33
2.1. Загальна фінансово-економічна характеристика ПАТ «ПУМБ».....	33
2.2. Динаміка та структура кредитного портфелю ПАТ «ПУМБ».....	40
2.3. Оцінювання ефективності кредитної діяльності ПАТ «ПУМБ».....	43
Висновки до другого розділу.....	48
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ.....	50
3.1. Міжнародний досвід ринку кредитних послуг у світлі фінансової глобалізації.....	50
3.2. Рекомендації з подальшого вдосконалення кредитної діяльності банку.....	62
Висновки до третього розділу.....	67
ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТКИ.....	80

ВСТУП

Актуальність. Актуальність теми даної дипломної роботи полягає в вагомості проведення аналізу ефективності кредитної діяльності банку. Ефективна кредитна діяльність є основою для нормального розвитку економіки країни в цілому. Але така діяльність пов'язана в першу чергу із ризиками, з якими стикаються банки при кредитуванні своїх клієнтів. Також в сучасних умовах, що динамічно змінюються, в умовах високої конкуренції, банки повинні йти «в ногу» з трендом та досконало розуміти процеси, які виникають в економіці. Тому аналіз та оцінка кредитної діяльності банку є невід'ємною частиною успішного та ефективного функціонування, оскільки через розуміння стану свого кредитного портфелю, а саме його якості, банк може виявити заздалегідь можливі негативні наслідки та усунути їх на ранніх стадіях. Якість кредитної діяльності банку дуже тісно пов'язана із надійністю та довірою до банку з боку клієнтів (якщо банк має негативну тенденцію свого кредитного портфелю, це як правило, обов'язково вплине на ліквідність у довгостроковому періоді).

Проблема оцінки кредитної діяльності банків України цікавить багатьох економістів: Вовк В.Я., Хмеленко О.В., Тагірбеков К.Р., Тавас А.М., Мазурина Т.Ю., Кузнєцова Л.В., Коваленко В.В., Зверяков М.І. та ін., але в ній містяться ще й недосліджені моменти та існує невивченість певних понять і різноманітність поглядів на них.

Все це обумовлює вибір теми даної дипломної роботи: "Оцінка кредитної діяльності банку"

Мета. Метою випускної роботи є поглиблення та удосконалення теоретико-методичних засад організації кредитної діяльності банку та розробка практичних рекомендацій її розвитку в сучасних умовах..

Завдання. Завданням даної роботи являється дослідження категорії «кредитна діяльність» та уточнення її сутності, функції і принципів та

особливості кредитування; вивчення нормативно-правового забезпечення щодо регулювання діяльності банку на ринку кредитних послуг; аналіз загального фінансово-економічного стану ПАТ «ПУМБ». Проведення аналізу та динаміки кредитного портфелю ПАТ «ПУМБ»; оцінка ефективності кредитної діяльності ПАТ «ПУМБ»; дослідження міжнародного досвіду ринку кредитних послуг на фоні фінансової глобалізації; розробка рекомендації з подальшого вдосконалення кредитної діяльності банку.

Об'єкт. Об'єктом дослідження є кредитна діяльність банку в сучасних умовах розвитку ринку банківських послуг.

Предмет. Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти щодо організації кредитної діяльності банку

Методи. Методи які застосовані в роботі - загальнонаукові, аналіз та синтез, аналогія та моделювання, конкретно-наукові, формалізація, графічний метод, табличний метод.

Інформаційна база. Інформаційною базою являються наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, інформаційно-аналітичні огляди, звіти ПАТ "ПУМБ" за останні 3 роки, а також наукові статті, підручники та офіційні ресурси Internet.

ВИСНОВКИ

Отже, підбиваючи підсумки даної роботи необхідно зазначити, що:

1. Метою кредитної діяльності будь-якого банку є - досягнення комерційного зростання завдяки зміцненню та підвищенню надійності якості кредитного портфеля банку.

2. Серед основних завдань кредитної діяльності є: створення високоякісних активів, що забезпечують постійний плановий рівень прибутковості; вкладання кредитних коштів в економічно перспективні, рентабельні проекти; розробка й активне впровадження нових кредитних продуктів; зміцнення і підвищення конкурентоспроможності на ринку; підвищення якості наданих послуг.

3. Чинне банківське національне законодавство в цілому знаходиться на прогресивному напрямі і підпорядковується меті регулювання ринкової системи економіки. Однак найважливішою його проблемою залишається завдання розширення та якісного розвитку правового фундаменту управління банківською системою і банківською діяльністю і відповідності сучасного національного банківського законодавства міжнародним банківським стандартам. Удосконалення банківського законодавства сприятиме функціонуванню ринкової економіки, прискоренню формування ефективної банківської системи України.

4. Основними критеріями успіху для ПАТ «ПУМБ» є виконання планових показників: по кількості клієнтів, які активно здійснюють операції з Банком, по задоволеності клієнтів від банківського сервісу, частка проблемного кредитного портфелю, рентабельності власного капіталу та рівня чистого прибутку. Банк на регулярній основі здійснює оперативний моніторинг по виконанню поставлених цілей та впроваджує найкращі стандарти банківської практики для їх реалізації.

5. Доходи комерційного банку – це зростання економічних вигід протягом періоду, що аналізується, в результаті банківського продукту та іншої діяльності банку у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Для оцінки фінансових результатів комерційного банку немає єдиного загально визнаного підходу, тому щоб оцінити, на скільки ефективно працює банк використовують ряд показників: рентабельність капіталу (ROE); рентабельність активів (ROA); рентабельність доходів; рентабельність витрат; чистий спред; чиста процентна маржа.

Для більшості даних показників є рекомендовані значення, відповідно до яких і можна зробити висновок стосовно ефективної роботи банку та припустити які фінансові результати даний банк може отримати за певний період.

6. Проаналізувавши діяльність конкретного банку, а саме ПАТ "ПУМБ", можна зробити висновки, що даний банк працює ефективно так як має позитивні фінансові результати. Дохідність кредитного портфеля ПАТ «ПУМБ» станом на 01.01.2017 складала 20,4%, станом на 01.01.2018 – 20,2%, та станом на 01.01.2019 – 21,7%. Тобто дохідність кредитного портфелю за останні 3 роки знаходиться приблизно на одному ж і тому самому рівні, що свідчить про стабільну роботу банку. Банк працює ефективно, так як правильно керує кредитним портфелем та розміщує свої ресурси.

7. Із наведених таблиць можна зробити висновок, що питома вага кредитного портфелю в активах банку зростає, що відповідно позитивно впливає на фінансовий результат банку. В структурі кредитного портфелю переважають кредити юридичним особам. За останні 3 роки у ПАТ «ПУМБ» спостерігається тенденція до збільшення кредитів та заборгованості фізичних осіб, як в абсолютному значенні, так і у відносному. Це означає, що банк спрямовує більшість ресурсів для залучення клієнтів-фізичних осіб, в той час як банки з іноземним капіталом спрямовують свої сили на залучення клієнтів-юридичних осіб.

8. ПАТ «ПУМБ», так як і ПАТ «Райффайзен банк Аваль» нарощує пасиви, відбувається процес докапіталізації. Банки відповідають нормативам достатності та адекватності капіталу НБУ, що являється позитивним явищем стосовно роботи з клієнтами, так як банк перекладає відповідальність перед клієнтами на акціонерів банку.

9. Також можна зробити висновок, що банк працює в правильному напрямку, отримуючи позитивні фінансові результати.

10. Використання в українських банках зарубіжного досвіду вдосконалення управління кредитним ризиком має тривати шляхом створення комплексного механізму управління кредитними ризиками, дія якого полягає в страхуванні від імовірних, небажаних відхилень фактичних результатів від прогнозованих за допомогою фінансових інструментів, котрі застосовують у світовій практиці. На мою думку, в Україні має бути створено незалежні надійні рейтингові агентства або системи кредитних бюро, які вже давно діють за кордоном, і ефективність яких доведена.

11. Кредитування є важливим та необхідним для сучасного світу, оскільки люди завжди потребуватимуть вільних коштів. Для ефективного розвитку кредитної діяльності банкам України необхідно вжити таких заходів: комплексне використання різних способів оцінювання індивідуального кредитного ризику щодо кожного позичальника, що дає можливість правильно визначити сукупний кредитний ризик комерційного банку загалом; подальше поліпшення всіх аспектів кредитної діяльності, оптимізація організаційної структури задля забезпечення якісно нової системи управління банком; застосування комплексного програмно-цільового підходу до планування діяльності банківської установи; оптимізація кредитних вкладень за рівнем галузевого ризику з урахуванням потенційної ефективності; поліпшення маркетингової діяльності(насамперед, шляхом встановлення оптимальних кредитних ставок та залучення нових клієнтів); посилення кредитного моніторингу; застосування диверсифікації та лімітування; впровадження нових перспективних форм кредитування; покращення методики оцінювання

кредитоспроможності позичальників, забезпечення дотримання принципів, пов'язаних з умовами банківського кредитування, здійснення адаптації міжнародного досвіду кредитування до української банківської практики; визначення основних напрямів розроблення підходів щодо управління кредитними ризиками.

12. Дослідження особливостей кредитної діяльності має велике значення для сучасної банківської системи України, оскільки є складною і багатоаспектною проблемою, пріоритетним підходом, до розв'язання якої слід віднести створення альтернативної методики оцінювання ефективності управління кредитною діяльністю банків, спрямованої на врахування не лише прибутковості, але й реального рівня ризику кредитних операцій.

Отже, дотримуючись рекомендацій, наданих в роботі банк може значно покращити кредитну діяльність банку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Банківська справа і фінансування інвестицій. Том 2: Політика і стратегія. Частина 1 / Н. Брук // Інститут Економічного розвитку Всесвітнього банку. – 2005. – 312 с.
2. Вовчак О. Д. Кредит і банківська справа / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин, Т. Я. Андрейків. – К.: Знання, 2008. – 361 с.
3. Дмитренко М. Управління ризиками в комерційних банках / М. Дмитренко // Вісник НБУ. – 2009. – №9. – С.23–25.
4. Карбівничий І. В. Теоретичні аспекти формування кредитної політики банку / І. В. Карбівничий // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : [зб. наук. пр.] – Суми : УАБС НБУ, 2009. – Т. 17. – С. 264–270.
5. Лаврушин О. И. Банковское дело [Текст]: Учебник / О. И. Лаврушин, И. Д. Мамонова, О. И. Валенцева / Под ред. О. И. Лаврушина. – М. : КНОРУС, 2008. – 768 с.;
6. Мороз А. М. Банківські операції [Текст]: Підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф.Пуховкіна та ін. ; За заг. ред. А.М. Мороза. – 3-є вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2008. – 608 с.
7. Новосельцева М. М. Формирование кредитной деятельности коммерческого банка : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.10 - Финансы, денежное обращение и кредит / М. М. Новосельцева. – М., 2010. – 21 с.
8. Павленко Т. С. Кредитная деятельность коммерческих банков и ее влияние на банковскую деятельность : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.10 «Финансы, денежное обращение и кредит» / Т. С. Павленко. – Ростов-на-Дону, 2009. – 20 с.
9. Подік С. М. Кредитна політика комерційного банку. Теорія і практика : [навч. посіб. для студ. вищих навч. закл.] / С. М. Подік. - Львів. банк. ін-т Нац. банку України. – К. : ФАДА, ЛТД, 2009. – 254 с.

- 10.Солодка О. О. Ефективність кредитної діяльності в механізмі банківського маркетингу / О. О. Солодка // Фінанси України. – 2011. – № 11. – С. 119–127.
- 11.Ревенчук С. К. Гроші та кредит : Підручник / С. К. Реверчук [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. К. Реверчука. – К. : Знання. 2011. – 382 с.;
- 12.Сусіденко В. Т. Стратегія управління кредитною діяльністю комерційних банків / В. Т. Сусіденко. – К.: КДТЕУ, 1998. – 348 с
- 13.Офіційний сайт СУМДУ [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://banking.uabs.sumdu.edu.ua>
- 14.Закон України “Про господарські товариства” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
- 15.Закон України “ Про цінні папери та фондовий ринок ” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
- 16.Закон України “ Про державне регулювання ринку фінансових послуг ” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
- 17.Закон України “ Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні ” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>
- 18.Закон України “ Про інвестиційну діяльність ” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
- 19.Закон України “ Про оподаткування прибутку підприємств ” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/94-%D0%B2%D1%80>
- 20.Закон України “ Про банки і банківську діяльність ” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>
- 21.Закон України “ Про Національний банк України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14>
- 22.Закон України “ Про споживче кредитування ” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1734-19>

23. Адамик, Б.П. Інституційна організація державного регулювання діяльності банків в Україні та проблеми її координації : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gisap.eu/ru/node/460>
24. Д'яконова І. І. Особливості сучасного стану державного регулювання банківської діяльності / Д'яконова І. І., Мордань Є. Ю. // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2011. – Вип. 31. – С. 46-51.
25. Положення про Комісію Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків: Постанова Правління НБУ №470 від 09.11.1998 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0470500-98>
26. Непрядкіна Н.В. Незалежність центральних банків країн СНД / Н.В. Непрядкіна – Економічний форум, 2014. – С. 81-90.
27. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розбудови інституційної спроможності Національного банку України: Закон України від 18.06.2015 року: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/541-19>.
28. Про приведення статутного капіталу банків у відповідність до мінімально встановленого розміру : Постанова Правління НБУ № 464 від 06.08.2014 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0464500-14>.
29. Задихайло Д.В. Господарське право. Підручник /Д.В. Задихайло. – Харків: Право, 2012. – 598 с.
30. Постанова Судової палати у господарських справах Верховного Суду України від 5 квітня 2005 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/4C6344EF33360623C32570E3004D26C0>.
31. Постанова Правління НБУ №356 від 04.06.2015 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=18030257

- 32.Річний звіт Національного банку України за 2017 рік: [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=71165707>.
- 33.Плотнікова М. В. Проблема правового регулювання рекомендаційної діяльності Національного Банку України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11268/1/plotnikova_KS2013.docx.
- 34.Офіційний сайт ПАТ "ПУМБ" [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://about.pumb.ua/>
- 35.Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
36. Офіційний сайт ПАТ "Райффайзен банк Аваль" [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.aval.ua>
37. Загальний підхід до аналізу витрат комерційного банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buklib.net/books/27925/>
- 38.Методичні основи аналізу доходів, витрат і прибутковості комерційного банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ref.by/refs/8/18296/1.html>.
- 39.Пожар О.М. Управління процентним ризиком банку: дис. на здобуття наук. ступеня канд.економ. наук: спец. 08.00.08 "Гроші, фінанси і кредит/ О.М. Пожар. – Суми, 2009, – 186с.
- 40.TheGlobalEconomy.com: Глобальна економіка, мировая економіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ru.theglobaleconomy.com/>
- 41.Basel II: International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: A Revised Framework – Comprehensive Version [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs54.htm>
- 42.Дзюблюк О. Механізм забезпечення якості кредитного портфеля й управління кредитним ризиком банку в період кризових явищ в економіці / Олександр Дзюблюк // Журнал європейської економіки. – 2010. – № 1. – С. 108-124.

- 43.Гайдаржийська О.М. Напрями удосконалення управління кредитним ризиком / О.М. Гайдаржийська, О.Г. Чернікова // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2014. - № 38. – С.47-50.
- 44.Стешенко О.Д. Управління кредитним ризиком комерційного банку / О.Д. Стешенко, А.П. Нікітенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. - №42. – С. 327-330.
- 45.Прийдун Л. Оцінка зарубіжного досвіду мінімізації рівня проблемної заборгованості у кредитних операціях банків / Л. Прийдун // Науковий вісник: Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2011. – №16. – С. 201–209.
- 46.Квасницька Р.С. Управління ризиками як елемент забезпечення фінансової стійкості комерційного банку / Р.С. Квасницька, І.В. Хаврусь // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. - № 3. – С. 146-149.
- 47.Васюренко О.В. Банківський нагляд : [підручник] / О.В. Васюренко, О.М. Сидоренко. – К., 2011. – С. 270–279.
- 48.Квасницька Р. С. Управління кредитними ризиками в банківській системі / Р. С. Квасницька, Н. В. Кунда // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. - № 6, Т. 2. – С. 245-249.
- 49.Бобиль В. Сучасний ризик–менеджмент у банківській діяльності: теоретичний аспект / В. Бобиль// Вісник Національного банку України. – 2008. – №11 . – С. 28–32.
- 50.Бугель Ю. Основні методологічні шляхи вдосконалення сучасних методів оцінки кредитоспроможності позичальника / Ю. Бугель // Банківська справа. – 2007. –№4. – С. 54-59.
- 51.Глибокий В. Сучасні підходи до оцінки кредитного ризику банку / В. Глибокий // Вісник КНТЕУ. - 2008. - № 3 - С.101-110.
- 52.Гарбар Ж.В. Управління кредитним ризиком комерційного банку / Ж.В. Гарбар, Л.В. Стафійчук// Вісник КНТЕУ. – 2009. - №1. - С.34-39.

- 53.Кунцевич В.О. Аналіз сучасного методологічного забезпечення оцінки ризиків, пов'язаних із кредитуванням підприємств / В.О. Кунцевич // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №11. – С. 80-86.
- 54.Малахова О. Напрями оптимізації роботи банків щодо управління кредитним ризиком / О. Малахова // Світ фінансів. - 2008. - № 2(15). - С.101-112.
- 55.Демчик І. Управління кредитним ризиком / І. Демчик // Банківський менеджмент. – 2008. – №8. – С. 5.
- 56.Банківський потенціал економіки України [Текст] : моногр. / за ред. д. е. н., проф. Б. Л. Луціва. – Тернопіль : ТНЕУ, 2012. – 448 с.
- 57.Енциклопедія банківської справи України / Ред кол.: В.С. Стельмах (голова) та ін. – К.: Молодь, Ін Юре, 2001. – 680 с.
- 58.НМО Навчальні матеріали онлайн / Банківська справа/ [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://pidruchniki.com>
- 59.Музика І. С. Роль капіталізації активів фінансово-кредитних установ в забезпеченні їх фінансової стійкості / І. С. Музика // Економічні науки : зб. наук. пр. / відп. ред. З. В. Герасимчук]. – Луцьк : Луцьк. нац. техн. ун-т, 2008. – № 5 (20), ч. 2. – С. 44–56. – (Серія «Облік і фінанси»).
- 60.54. Энг Максимо В., Лис Френсис А., Мауер Лоренс Дж. Мировые финансы /Пер. с англ. - М.: ООО Издательство - консалтинговая компания «ДеКА». 2009. – 768с. Стаття надійшла до редакції 04.11.2010 р.
- 61.Примостка, Л. О. Сучасний стан та тенденції банківського кредитування [Електронний ресурс] / Л. О. Примостка // Фінанси, облік і аудит : зб. наук. праць / відп. ред. А. М. Мороз. – К. : КНЕУ, 2010. – Вип. 15. – С. 163–170. – Режим доступу: http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/273/1/15_19.pdf
- 62.Кредитна діяльність банків України: проблеми та перспективи розвитку: монографія / За ред. В.В. Коваленко. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2015. – 217 с.
- 63.Довгань Ж. Особливості управління кредитною діяльністю банківських установ у сучасних умовах / Світ фінансів - № 4 – 2015 г.

64. Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. посіб. — 6-те вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2008. — 318 с.
65. Кредитний ризик і ефективність діяльності банку: монографія / О.В. Дзюблюк, Л.М. Прийдун. — Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. — 295 с.
- Кабушкін С.Н. Управління банківським кредитним ризиком: навчальний посібник / С.Н. Кабушкін. — М.: Новое знание, 2004. — 336 с.
66. Розвиток банківської системи України як основа реалізації стратегії економічного зростання [Текст]: монографія / За ред. д. е. н., проф. О. В. Дзюблюка. — Тернопіль: ТНЕУ, 2010. — 384 с.
67. Дмитренко, М. Г. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України в умовах глобалізації фінансових ринків [Електронний ресурс] / М. Г. Дмитренко, І. Ю. Кочума // Вісник Університету банківської справи Національного банку України, 2008. — № 3. — С. 102 – 107. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/VUbsNbU/2008_3/Visnyk%20UBS%20NBU%203_78
68. Матвієнко О.С. Шляхи підвищення прибутковості банківської діяльності в Україні / О.С. Матвієнко // Молодий вчений. — 2014. — №6(1). — С. 169–172.

